

POSUDEK OPONENTKY BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Jméno studenta: Martina Volšanská

Název práce: Komunální sfragistika obcí a měst v okrese Trutnov

Vedoucí práce: Mgr. Martina Bolom-Kotari, Ph.D.

Oponent: Mgr. Hana Seichterová, DiS.

Obor a forma studia: Archivnictví, navazující magisterské studium

Povinná kritéria hodnocení práce	Stupeň hodnocení					
	A	B	C	D	E	F
Formální úprava a náležitosti práce	X					
Logická stavba a členění práce		X				
Jazyková a terminologická úroveň		X				
Náročnost tématu na teoretické znalosti			X			
Náročnost tématu na praktické dovednosti a na čas			X			
Adekvátnost použitých metod a způsob jejich použití			X			
Důkladnost zpracování (jdoucí do podrobností)			X			
Práce s literaturou (citace, poznámky)	X					
Práce s prameny (využití, citace, poznámky)		X				
Vymezení cíle a jeho naplnění			X			
Vlastní přínos studenta			X			
Využitelnost výsledků práce v teorii nebo v praxi		X				

Díličí připomínky a náměty: Magisterská práce studentky Volšanské zpracovává komunální sfragistiku trutnovského okresu. Martina Volšanská v úvodu práce čtenáři vysvětluje, jak trnitá byla cesta k tématu, které nakonec souhrou okolností byla nucena zvolit. Je naprosto pochopitelné, že zvolila téma blízké jejímu pracovnímu zařazení a náplni práce v archivu. V úvodu čtenář narazí na první nejednotnost práce, Volšanská uvádí, že „... úkolem bude

nastínit vývoj komunální sfragistiky a heraldiky...“ (s.10) přesto svou práci nazvala „Komunální sfragistika obcí a měst okresu Trutnov“. Vzhledem k tomu, že v obsahu práce dostala komunální heraldika velký prostor, se heraldika měla odrazit i do názvu. Studentka se zaměřila na pečeti obcí v bývalém okrese Trutnov a mezi základní pilíře své práce uvádí informace z tzv. Eichlerovy sbírky, doplněné o několik dalších archivních zdrojů (Liškova sbírka v Archivu Národního muzea, fondy jednotlivých měst a obcí), odbornou literaturu, databáze Registru komunálních symbolů (REKOS) a dotazníkového šetření Mgr. Romana Reila. Je ku prospěchu věci, že do práce zahrнула i starší vlastivědné publikace týkající se Trutnovska. Ovšem dostatečně neobhájila výběr území, mnohem efektivnější pro zpracování vývoje komunální sfragistiky jsou celky bývalých panství. Vrchnostenská správa (ať už církevní či světská) výrazně zasahovala do vzniku a rozšíření komunálních pečeti, nehledě na to, že často to byla ona, kdo obcím uděloval pečeti. Vývoj sfragistiky by tak dostal ucelenější rozměr než pouhé konstatování, že „Motiv spravedlnosti převládá v maršovském panství.“ (s. 36), což zároveň potvrzuje vliv panství, nikoliv okresu. Lépe by tak mohla vysvětlit nárůst vzniku pečeti s podobným či stejným pečetním obrazem (např. výměnou vrchnosti či odlišným správním vývojem daného panství, viz např. Ivan Štarha Pečetní znamení vesnic perněstejnského panství). Rozšířila by svůj výzkum o archivní materiály velkostatků, kde se mohou nacházet otisky pečeti. Bolesť vytváření soupisu ze sbírkového materiálu je právě ona nemožnost lépe zanalyzovat vlastní vznik pečeti v jednotlivých obcích. Studentka musela konstatovat, že v době vzniku Eichlerovi sbírky drtivá většina obcí již svou pečeť měla. Práce postrádá kritický přístup ke zkoumanému materiálu, studentka se spokojila jen s výčtem a rozřazením jednotlivých pečeti podle náplně pečetního obrazu. Pokud to bylo možné, přispěla k určení náplně pečetního obrazu např. dochovanou pověstí.

Stěžejní část práce studentka nazvala Popis pečeti a znaků. Martina Volšanská si v úvodu nekladla za cíl vytvořit katalog, přesto bych při tomto typu sfragistické práce katalog doporučovala. Na základě zpracovaného katalogu by mohla přistoupit k popisu vývoje pečeti jednotlivých vesnic a měst. Dále bych doporučovala vývoj městských pečeti důrazněji oddělit od vesnických, přece jen města svým, většinou, bohatěji dochovaným materiálem dávají prostor k sfragistické analýze. Při přepisu opisů a nápisů pečeti nedodržela přesný přepis, studentce chybí tečky, květy nebo hvězdy, které na dochovaném otisku skutečně jsou. Odpadl by slovní komentář a bylo by čtenáři naprosto jasné která slova a kde jsou oddělena. Je to postup ve sfragistice naprosto běžný, naopak slovní komentář se vyskytuje spíše ve starších typech prací. Pokud to byl záměr a nechtěla se držet přesných přepisů, měla své zdůvodnění popsat v úvodu práce.

Není cílem tohoto posudku vypočítávat jen nepřesnosti či nejednotnosti práce, studentka Volšanská si vybrala pro ni blízké téma s ohledem na svoje nové pracovní zařazení. Chtěla svým bádáním rozšířit povědomí o komunální sfragistice, práci rozčlenila zcela logicky a kromě sfragistiky se zaměřila i na heraldiku jednotlivých obcí. Poukázala i na názorovou nejednotnost v chápání pečetního obrazu a znaku a na základě literatury popsala obecný vývoj komunální sfragistiky. Práci doplňuje o dochované pověsti, které se vztahují k názvu obce/města či přímo pečetnímu obrazu, tyto jsou zajímavým etnografickým vhladem.

Celkové posouzení práce a zdůvodnění hodnocení: Diplomová práce soustřeďuje poznatky o komunální sfragistice a heraldice trutnovska. Studentka si vybrala téma náročné na shromáždění a zpracování pramenů a předkládá již svou druhou kvalifikační práci. Bc. Volšanská prokázala schopnost orientace v komunální sfragistice, opírá se o odbornou literaturu, logicky práci rozčlenila a částečně naplnila i cíle, které si stanovila v úvodu. Avšak postrádám kritické zhodnocení a analýzu doložených pečetí, které by tak mohli přispět k zachycení sfragistického vývoje zkoumaných lokalit. Shromážděné poznatky budou vhodným základem např. pro ty obce, které svůj znak ještě nemají schválený.

Předloženou bakalářskou práci doporučuji k obhajobě

Mgr. Hana Seichterová

V Olomouci dne 28. května 2019